Cicero in membranis

Si comes ista tibi fuerit membrana, putato
carpere te longas cum Cicerone vias.
— Martial, Epigrams **14**.188

AS IF INTERLEAVED

language: Latin (GOLDEN AGE)
copy text: Oliveti + Ernesti
(Opera iv 1820)
typeface: Kings Caslon by Dalton Maag

This **UNRESTRICTED INTERLEAVABLE LAYOUT** of this **PUBLIC DOMAIN TEXT** is available for free at ARCHIVE.ORG (LINK).

EPICPOEM.ORG 🇺🇸 479 lines 2.0

PRINT:
1 to **8**

As some way-faring Man, who wanders o'er
In Thought, a Length of Lands he trod before,
Sends forth his active Mind from Place to Place,
Joins Hill to Dale, and measures Space with Space:

CICERO
ARATEA

EPIC POEM .ORG

DIGITAL CLASSICS

THESE LINES HAVE CONVERGED TO TELL
A STORY THAT SATISFIES ME IN MY HEART,
WHERE ONLY THERE IT REALLY COUNTS.

Notes

Notes

E quibus hunc subter possis cognoscere fultum.
Iam coeli mediam partem terit, ut prius illae
Chelae, cum pectus quod cernitur Orionis.
Et prope conspicies parvum sub pectore claro
Andromedae signum, Deltoton dicere Graii
Quod soliti, simili quia forma litera claret:
Huic spatio ductum simili latus exstat utrumque:
At non tertia pars lateris: namque est minor illis;
Sed stellis longe densis praeclara relucet.
Inferior paulo est Aries, et flamen ad Austri
Inclinatior; atque etiam vehementius illo
Pisces, quorum alter paulo praelabitur ante,
Et magis horrisonis Aquilonis tangitur alis.
Atque horum e caudis duplices velut esse catenae
Dicuntur: sua diversae per lumina serpunt:
Atque una tandem in stella communiter haerent,
Quam veteres soliti coelestem dicere Nodum.
Andromeda laevo ex humero si quaerere perges,
Appositum poteris supra cognoscere Piscem.
E pedibus, natum summo Iove Persea vises,
Quos humeris retinet defixo corpore Perseus:
Quem summa ab regione Aquilonis flamina pulsant.
Hic dextram ad sedes intendit Cassiopeae,
Diversosque pedes vinctos talaribus aptis,
Pulverulentus uti de terra lapsu' repente
L1[I] In coelum victor magnum sub culmine portat.
At, propter laevum genus, omni ex parte locatas
Parvas Vergilias tenui cum luce videbis.
◆ Hae septem vulgo perhibentur more vetusto
Stellae; cernuntur vero sex undique parvae.
At non interiisse putari convenit unam:
Sed frustra temere a vulgo, ratione sine ulla,
Septem dicier, ut veteres statuere poetae,
Aeterno cunctas aevo qui nomine dignant,
Alcyone, Meropeque, Celaeno, Täygeteque,
Electra, Steropeque, simul sanctissima Maia.
Hae tenues parvo labentes lumine lucent:
At magnum nomen signi, clarumque vocatur,
Propterea quod et aestatis primordia clarat,
Et post hiberni praepandens temporis ortus,
Admonet, ut mandent mortales semina terris.
Inde Fides leviter posita et convexa videtur,
Mercurius [parvus] manibus quam dicitur olim
[Infirmis] fabricatus in alta sede locasse;
Quae genus ad laevum Nixi delapsa resedit,
Atque inter flexum genus, et caput Alitis, haesit.

Namque est Ales avis, lato sub tegmine coeli
Quae volat, et serpens geminis secat aëra pennis.
Altera pars huic obscura est, et luminis expers:
Altera nec parvis nec claris lucibus ardet,
Sed mediocre iacit quatiens e corpore lumen.
Cicero Aratea
Haec dextram Cephei dextro pede pellere palmam
Gestit: iam vero clinata est ungula vehemens
Fortis Equi, propter pennati corporis alam.
Ipse autem labens multis Equus ille tenctur
Piscibus: huic cervix dextra mulcetur Aquari.
Serius hac obitus terraï visit Equi vis,
Quam, gelidum valido de corpore frigus anhelans,
Corpore semifero magno Capricornus in orbe:
Quem cum perpetuo vestivit lumine Titan,
Brumali flectens contorquet tempore cursum.
Hoc cave te ponto studeas committere mense:
Nam non longinquum spatium labere diurnum:
Non hiberna cito volvetur curriculo nox:
Humida non sese vestris Aurora querelis
Ocyus ostendet, clati praenuntia solis:
At validis aequor pulsabit viribus Auster:
Tum fixum tremulo quatietur frigore corpus.
Sed tamen anni iam labuntur tempore toto,
Nec cui signorum cedunt, neque flamina vitant,
Nec metuunt canos minitanti murmure fluctus,
Atque etiam supero, navi pelagoque vagatus,
Mense, Sagittipotens solis cum sustinet orbem.
Nam iam cum minus exiguo lux tempore praesto est,
Hoc signum veniens poterunt praenoscere nautae:
Iam prope praecipitante licebit visere nocte, L2[O]
Ut sese ostendens emergit Scorpius alte,
Posteriore trahens flexum vi corporis arcum:
Iam supra cernes Arcti caput esse minoris,
Et magis erectum ad summum versarier orbem.
Tum sese Orion toto iam corpore condit
Extrema prope nocte, et Cepheus conditur ante,
Lumborum tenus, a [primi] depulsus ad undas.
Hic, missore vacans, fulgens iacet una Sagitta,
Quam propter nitens penna convolvitur Ales:
Et clinata magis paulo est Aquilonis ad auras.
At propter se Aquila ardenti cum corpore portat,
Igniferum mulcens tremebundis aethera pennis,
Non [nimis] ingenti cum corpore; sed grave moestis
Ostendit nautis, perturbans aequora, signum.
Tum magni curvus Capricorni corpora propter
Delphinus iacet, haud nimio lustratu' nitore,
Praeter quadruplices stellas in fronte locatas,
Quas intervallum binas disterminat unum.
Caetera pars latet, ac tenui cum lumine serpit.
Illae, quae fulgent luces ex ore corusco,
Sunt inter partes gelidas Aquiloni' locatae,
Atque inter spatium et laeti vestigia solis.
At pars inferior Delphini fusca videtur
Inter solis iter, simul inter flamina venti,

Viribus erumpit qua summi spiritus Austri.
Exinde Orion, obliquo corpore nitens,
Inferiora tenet truculenti corpora Tauri:
Quem qui, suspiciens in coelum nocte serena,
Late dispersum non viderit, haud ita vero
Cetera se speret cognoscere signa potesse.
Namque pedes subter rutilo cum lumine claret
Fervidus ille Canis, stellarum luce refulgens.
Hunc tegit obscurus subter praecordia venter:
Nec toto spirans rabido de cerpore flammam,
Aestiferos validis erumpit flatibus ignes:
Totus ab ore micans iacitur mortalibus ardor.
Hic ubi se, pariter cum sole, in culmina coeli
Extulit, haud patitur foliorum tegmine frustra
Suspensos animos arbusta ornata tenere:
Nam, quorum stirpes tellus amplexa prehendit,
Haec augens anima, vitali flamine mulcet:
At, quorum nequeunt radices findere terras,
Denudat foliis ramos, et cortice trunces.
Hunc propter, subterque pedes, quos diximus ante,
Orioni', iacet levipes Lepus. Hic fugit, ictus
Horrificos metuens rostri tremebundus acuti.
Nam Canis infesto sequitur vestigia cursu,
Praecipitantem agitans, orientem denique paulum,
Curriculum nunquam defesso corpore sedans.
L2[I] At Canis ad caudam serpens praelabitur Argo,
Conversam prae se portans cum lumine puppim:
Non, aliae naves ut in alto ponere proras
◆ Ante solent, rostro Neptunia prata secantes,
Sed conversa retro coeli se per loca portat:
Sicut, cum coeptant tutos contingere portus,
Obvertunt navem magno cum pordere nautae,
Adversamque trahunt optata ad litora puppim:
Sic conversa, vetus super aethera vertitur Argo,
Atque usque a prora ad celsum sine lumine malum,
A malo ad puppim clara cum luce videtur.
Inde gubernaclum, disperso lumine fulgens,
Clari posteriora Canis vestigia condit.
Exin semotam procul, in tutoque locatam,
Andromedam tamen explorans fera querere Pistrix
Pergit, et usque sitam validas Aquilonis ad auras
Coerula vestigat finita in partibus Austri.
Hanc Aries tegit, et squamoso corpore Pisces,
Fluminis illustris tangentem corpore ripas.
Namque etiam Eridanum cernes in parte locatum
Coeli, funestum magnis cum viribus amnem,
Cicero Quem lacrymis moestae Phaëthontis saepe sorores
Aratea Sparserunt, letum moerenti voce canentes.
Hunc Orionis sub laeva cernere planta
Serpentem poteris; proceraque vincla videbis,
Quae retinent Pisces, caudarum parte locata,
Flumine mixta retro ad Pistricis terga reverti. Cicero
Hic una stella nectuntur, quam iacit ex se Aratea
Pistricis spina valida cum luce refulgens.
Exinde exiguae tenui cum lumine multae,
Inter Pistricem fusae sparsaeque, videntur.
Ante gubernaclum, stellae, quas contegit omnis
Formidans acrem morsum Lepus: his neque nomen,
Nec formam veteres certam statuisse videntur.
Nam, quae sideribus claris natura polivit,
Et vario pinxit distinguens lumine formas,
Haec ille astrorum custos ratione notavit,
Signaque signavit coelestia nomine vero:
Has autem, quae sunt parvo cum lumine fusae,
Consimili specie stellas, parilique nitore,
Non potuit nobis nota clarare figura.
Exinde, Australem soliti quem dicere Piscem,
Volvitur inferior Capricorno versus ad Austrum,
Pistricem observans, procul illis Piscibus haerens.
At prope conspicies expertes nominis omnes
Inter Pistricem et Piscem quem diximus Austri,
Stellas sub pedibus stratas radiantis Aquari.
Propter Aquarius obscurum dextra rigat amnem,
Exiguo qui stellarum candore nitescit.
E multis tamen his duo late lumina fulgent:
Unum sub magnis pedibus cernetur Aquari. L3[O]
Quod superest, gelido delapsum flumine fentis,
Spiniferam subter caudam Pistricis adhesit:
Et tenues stellae perhibentur nomine [aquaï.]
Hic aliae volitant parvo cum lumine clarae,
Atque priora pedum subeunt vestigia magni
Arcitenentis, et obscurae sine nomine cedunt.
Inde Nepae cernes propter fulgentis acumen
Aram, quam flatu permulcet spiritus Austri,
Exiguo superum quae limina tempore tranat:
Nam procul Arcturo est adversa parte locata:
Arcturo magnum spatio supra dedit orbem
Iupiter: hunc parvum inferiore in parte locavit.
Hic tamen, aeterno invisens loca curriculo, nox
Signa dedit nautis, cuncti quae noscere possent,
Commiserans hominum metuendos undique casus.
Nam, cum fulgentem cernes sine nubibus atris
Aram sub media coeli regione locatam,
A summa parte obscura caligine tectam,
Tum validis fugito devitans viribus Austrum:
Quem si prospiciens vitaveris, omnia caute
Armamenta locans, tuto labere per undas.
Sin gravis inciderit vehementi flamine ventus,
Perfringet celsos defixo robore malos;
Ut res nulla feras possit mulcere procellas,

Ni parte ex Aquilonis opacam pellere nubem
Coeperit, et subitis auris diduxerit Ara.
Sin humeros medio in coelo Centaurus habebit,
Ipseque coerulea contectus nube feretur,
Atque Aram tenui caligans vestiet umbra,
Ad signorum obitum vis est metuenda Favoni.
Ille autem Centaurus, in alta sede locatus,
Qua sese claro collucens Scorpius infert,
Haec subter, partem praeportans ipse virilem,
Cedit, equi partes properans coniungere Chelis.
Hic dextram porgens, quadrupes qua vasta tenetur,
Quam nemo certo donavit nomine Graium,
Tendit, et illustrem truculentus cedit ad Aram.
Hic sese infernis de partibus erigit Hydra
Praecipiti lapsu, flexo cum corpore serpens.
Haec caput atque oculos torquens ad terga Nepaï;
Convexoque sinu subiens inferna Leonis,
Centaurum leni contingit lubrica canda:
In medioque sinu fulgens Cratera relucet.
Extremum nitens plumato corpore Corvus
Rostro tundit, et hic Geminis est ille sub ipsis
Antecanis, Graio Procyon qui nomine fertur.
Haec sunt, quae visens nocturno tempore signa,
Aeternumque volens mundi pernoscere motum,
Legitimo cernes coelum lustrantia cursu.
L3[I] Nam, quae per bis sex signorum labier orbes
Quinque solent stellae, simili ratione notari
Non possunt; quia, quo faciunt vestigia cursu,
◆ Non eodem semper spatio portata teruntur.
Sic malunt errare vagae per nubila coeli,
Atque suos vario motu metirier orbes.
Haec faciunt magnos longinqui temporis annos,
Cum redeunt ad idem coeli sub tegmine signum.
Quare ego nunc nequeo totos evolvere cursus.
Verum hac, quae semper certo volvuntur in orbe
Fixa simul, magnos [edicam] gentibus orbes.
Quattuor, aeterno lustrantes lumine mundum,
Orbes stelligeri portantes signa feruntur,
Amplexi terram coeli sub tegmine fulti:
E quibus annorum volitantia lumina nosces,
Quae densis distincta licebit cernere signis.
Tum multos orbes magno cum lumine latos,
Vinctos inter se, et nodis coelestibus aptos,
Atque pari spatio duo cernes esse duobus.
Nam sic nocturno cognoscens tempore coelum,
Cum neque caligans detersit sidera nubes,
Cicero Nec pleno stellas superavit lumine Luna,
Aratea Vidisti magnum candentem serpere circum.
Lacteus hic nimio fulgens candore notatur:
Hic non perpetuum detexens conficit orbem,
Sed spatio multum superis praestare ducbus
Dicitur, et late coeli lustrare cavernas.
Quorum alter tangens Aquilonis vertitur auras,
Ora petens Geminorum illustria: tum genus ardens
In sese retinens Aurigae portat utrumque.
Hunc sura laeva Perseus, humeroque sinistro,
Tangit: ad Andromedam hic dextra de parte tenetur,
Cui manus ad Boream, cubitus cui spectat ad Austrum:
Imponitque pedes duplices Equus: et simul Ales
Ponit avis caput, et clinato corpore tergum.
Anguitenens humeris connititur: illa recedens
Austrum consequitur devitans corpore Virgo.
At vero totum spatium convestit et orbis
Magnu' Leo, et claro collucens lumine Cancer,
In quo consistens convertit curriculum sol
Aestivus, medio distinguens corpore cursus.
Hic totus medius circo disiungitur ipso,
Subter testatum cava tegmina, et intus et extra,
Lumen habens: saevi sed vis horrenda Leonis
Pectoribus validis atque alvo possidet orbem.
Hunc octo in partes divisum noscere circum
Si potes, invenies supero convertier orbe
Quinque pari spatio, partes tres esse relictas,
Tempore nocturno quas vis inferna frequentet.
Alter ab infernis Austri convertitur auris:
Distribuens medium subter secat hic Capricornum, L3[I]
Atque pedes gelidum rivum fundentis Aquari,
Coeruleaeque feram caudam Pistricis, et illum
Fulgentem Leporem: inde pedes Canis, et simul amplam
Argolicam retinet crebro cum lumine Navem:
Tergaque Centauri, atque Nepaï portat acumen:
Inde Sagittari defixum possidet arcum.
Hunc, a clarisonis auris Aquilonis ad Austrum
Cedens, postremum tangit rota fervida solis:
Exinde in superas brumali tempore flexu
Se recipit sedes: huic orbi quinque tributae
Nocturnae partes; supera tres luce dicantur.
Hasce inter, mediam in partem, retinere videtur
Tantus, quantus erit collucens Lacteus orbis,
In quo auctumnali, atque iterum sol lumine verno
Exaequat spatium lucis cum tempore noctis,
Hunc retinens Aries sublucet corpore totus,
Atque genu flexo Taurus connititur ingens:
Orion claro contingens corpore fertur:
Hydra tenet flexu Crateram: Corvus adheret:
Et paucae e Chelis stellae; simul Anguitenentis
Sunt genua, et summi Iovis Ales nuntius instat: Cicero
Propter Equus capite et cervicum lumine tangit. Aratea
Hosce aequo spatio devinctos sustinet axis,
Per medios summo coeli de vertice tranans.

Ille autem claro quartus cum lumine circus
Cicero Partibus extremis extremos continet orbes,
Aratea Et simul a medio media de parte secatur,
Atque obliquus in his nitens cum lumine fertur:
Ut nemo, cui sancta manu doctissima Pallas
Sollertem ipsa dedit fabrice rationibus artem,
Tam tornare cate contortos possiet orbes,
Quam sunt in coelo divino numine flexi,
Terram cingentes, ornantes lumine mundum;
Culmine transverso retinentes sidera fulta.
Quattuor hi motu cuncti volvuntur eodem.
Sed tantum supra terras semper tenet ille
Curriculum, oblique implexus tribus orbibus unus,
Quanto est divisus Cancer spatio a Capricorno,
Ac subter terras spatium par esse necesse est:
Et quantos radios iacimus de lumine nostro,
Queis hunc convexum coeli contingimus orbem,
Sex tante poterunt sub eum succedere partes,
Bina pari spatio coelestia signa tenentes.
Zodiacum hunc Graeci vocitant, nostrique Latini
Orbem signiferum perhibebunt nomine vero:
Nam gerit hic volvens bis sex ardentia signa.
Aestifer est pandens ferventia sidera Cancer.
Hunc subter fulgens cedit vis torva Leonis;
Quem rutilo sequitur collucens corpore Virgo.
L3[O] Exin proiectae claro cum lumine Chelae;
Ipsaque consequitur lucens vis magna Nepaï:
Inde Sagittipotens dextra flexum tenet arcum:
◆ Post hunc ore fero Capricornus vadere pergit:
Humidus inde loci collucet Aquarius orbi.
Exin squamifero serpentes sidere Pisces:
Queis comes est Aries obscuro lumine labens,
Inflexoque genu proiecto corpore Taurus,
Et Gemini clarum iactantes lucibus ignem.
Haec sol aeterno convestit lumine lustrans,
Annua conficiens vertenti tempora cursu.
Hic quantus terris connexus pellitur orbis,
Tantumdem ille patens supra mortalibus edit.
Sex omni semper cedunt labentia nocte,
Tot coelum rursus fulgentia signa revisunt.
Hoc spatium tranans caecis nox conficit umbris,
Quod supra terras prima de nocte relictum est
Signifero ex orbe, et signorum ex ordine fultum.
Quod si solis aves certos cognoscere cursus,
Ortus signorum nocturno tempore vises:
Nam semper signum exoriens Titan trahit unum.
Sin autem officiens signis mons obstruet altus,
Aut adiment lucem caeca caligine nubes;
Certas ipse notas coeli de tegmine sumens,
Ortus atque obitus omnes cognoscere possis.

Quae simul exsistant, cernes; quae tempore eodem
Praecipitent obitum nocturno tempore, nosces.
Iam simul ut supra se toto lumine Cancer
Extulit, extemplo cedit delapsa Corona,
Et loca convisit, cauda tenus, infera Piscis.
Dimidiam retinens stellis distincta Corona
Partem etiam supra, atque alia de parte repulsa est:
Quam tamen insequitur Piscis, nec totus ad umbras
Tractus, sed supero contectus corpore cedit.
Atque humeros usque a genibus, clarumque recendit
Anguiteners validis magnum a cervicibus Anguem.
Iam vero Arctophylax non aequa parte secatur:
Nam brevior clara coeli de parte videtur;
Amplior infernas depulsus possidet umbras.
Quattuor hic obiens secum deducere signa
Signifero solet ex orbi: tum serius ille,
Cum supera sese satiavit luce, recedit,
Post mediam labens claro cum corpore noctem.
Haec obscura tenens convestit sidera tellus.
At, parte ex alia, claris cum lucibus errat
Orion, humeris et lato pectore fulgens,
Et dextra retinens non cassum luminis ensem.
Sed cum de terris vis est patefacta Leonis,
Omnia, quae Cancer praeclaro detulit ortu,
Cedunt obscurata; simul vis magna Aquilaï
Pellitur, ac flexo considens corpore Nixus L2[I]
Iam supero ferme depulsus lumine cedit:
Sed laevum genus atque illustrem linquit in altum
Plantam: tum contra exoritur clarum caput Hydrae,
Et Lepus, et Procyon, qui sese fervidus infert
Ante Canem: inde Canis vestigia prima videntur.
Non pauca e coelo depellens signa repente
Exoritur, candens illustri lumine, Virgo.
Cedit clara Fides Cyllenia; mergitur unda
Delphinus; simul obtegitur depulsa Sagitta,
Atque Avis ad summam caudam, primasque recedit
Pinnas; et magnus pariter delabitur Amnis.
Hic Equus a capite et longa cervice latescit:
Longius exoritur iam claro corpore Serpens;
Crateraque tenus lucet mortalibus Hydra.
Inde pedes Canis ostendit iam posteriores,
Et post ipse trahit claro cum lumine Puppim:
Insequitur labens per coeli lumina Navis:
Et, cum iam toto processit corpore Virgo,
Haec medium ostendit radiato stipite Malum.
At, cum procedunt obscuro corpore Chelae,
Exsistit pariter larga cum luce Bootes; Cicero
Cuius in adverso est Arcturus corpore fixus; Aratea
Totaque iam supra fulgens prolabitur Argo:
Hydraque, quod late coelo dispersa tenetur,

Nondum tota patet: nam caudam contegit umbra.
Cicero Iam dextrum genus, et decoratam lumine suram,
Aratea Erigit ille, vacans vulgato nomine, Nixus,
Qui Fidis Arcadicae semper confinia tangit;
Quem nocte exstinctum atque exortum vidimus una,
Persaepe ut parvum tranans geminaverit orbem.
Hic genus et suram cum Chelis erigit alte:
Ipse autem praeceps obscura nocte tenetur,
Dum Nepa et Arcitenens invisant lumina coeli;
Nam secum medium pandet Nepa; tollere vero
In coelum totum exoriens conabitur Arcus.
Hic, tribus elatus cum signis, corpore toto
Lucet; at exoritur media de parte Corona;
Caudaque Centauri extremo candore refulget.
Hic se iam totum caecas Equus abdit in umbras,
Quem rutila fulgens pluma praetervolat Ales.
Occidit Andromedae clarum caput; et fera Pistrix
Labitur, horribiles epulas funesta requirens.
Hanc contra Cepheus non cessat tendere palmas.
Illa usque ad spinam mergens se coerula condit.
At Cepheus caput atque humeros, palmasque, reclinat.
Cum vero vis est vehemens exorta Nepaï,
Late fusa volans in terras labitur unda;
Orionque metu perculsus conditur una.
Pace, huius liceat causam explicuisse timoris,
L2[O] Virgo, tua: mihi, quaeso, veni placata, Diana.
Haec fama est hominum; haec per terras fama vagatur;
Ut quondam Orion manibus violasse Dianam
◆ Dicitur, excelsis errans in collibus amens,
Quos tenet Aegaeo defixa in gurgite Chius,
Bacchica quam viridi convestit tegmine vitis:
Ille feras vecors amenti corde necabat,
Oenopionis avens epulas ornare nitentes.
At vero, pedibus subito perculsa Dianae,
Insula discessit; disiectaque saxa revellens
Perculit, et caecas lustravit luce lacunas;
E quibus ingenti exsistit cum corpore, prese
Scorpius infestus praeportans flebile acumen.
Hic valido cupide venantem perculit ictu,
Mortiferum in venas figens per vulnera virus:
Ille gravi moriens constravit corpore terram.
Quare, cum magnis sese Nepa lucibus effert,
Orion fugiens commendat corpora terris.
Tum vero fugit Andromeda; et Neptunia Pistrix
Tota latet; cedit converso corpore Cepheus,
Extremas medio contingens corpore terras.
Hic caput et superas potis est demergere partes:
Infera lumborum nunquam convestiet umbra:
Nam retinent Arcti, lustrantes lumine suras.
Labitur illa simul, natam lacrymosa requirens,

5 Cassiopea, neque, ex coelo depulsa, decore
Fertur: nam verso contingens vertice primum
Terras, post humeris, eversa sede, refertur.
Hanc illi tribuunt penam Nereïdes almae;
Cum quibus (ut perhibent) ausa est contendere forma.
Haec obit inclinata: at pars exorta Coronae est
Altera; cum caudaque omnis iam panditur Hydra.
At caput et totum sese Centaurus opacis
Enipit e tenebris, linquens vestigia parva
Antepedum contecta: simul tum lumina pandit:
Ipse feram dextra retinet. Prolabitur inde
Anguitenens capite et manibus: profert simul Anguis
Iam caput, et summum flexo de corpore lumen.
Hic ille exoritur converso corpore Nixus,
Alvum, crura, humeros, simul et praecordia lustrans,
Et dextra radios laeto cum lumine iactans.
Inde Sagittipotens superas convisere luces
Institit, et mergit Nixi caput; et simul effert
Sese clara Fides, et promit pectora Cepheus.
Fervidus ille Canis toto cum corpore cedit;
Abditur Orion; obit et Lepus abditus umbra;
Inferiora cadunt Aurigae lumina lapsu.
Inde obiens Capricornus ab alto culmine pellit
Aurigam, instantemque Capram, parvos simul Haedos,
Et magnam antiquo depellit nomine Navem.
Obruitur Procyon. Emergunt alite lapsu L1[I]
E terris Volucres. Exsistit clara Sagitta.
Crus dextrumque pedem linquens, obit infera Perseus
In loca; tum cedens a puppi linquitur Argo. {...}

E quibus hunc subter possis cognoscere fultum.
Iam coeli mediam partem terit, ut prius illae
Chelae, cum pectus quod cernitur Orionis.
Et prope conspicies parvum sub pectore claro
Andromedae signum, Deltoton dicere Graii
Quod soliti, simili quia forma litera claret:
Huic spatio ductum simili latus exstat utrumque:
At non tertia pars lateris: namque est minor illis;
Sed stellis longe densis praeclara relucet.
Inferior paulo est Aries, et flamen ad Austri
Inclinatior; atque etiam vehementius illo
Pisces, quorum alter paulo praelabitur ante,
Et magis horrisonis Aquilonis tangitur alis.
Atque horum e caudis duplices velut esse catenae
Dicuntur: sua diversae per lumina serpunt:
Atque una tandem in stella communiter haerent,
Quam veteres soliti coelestem dicere Nodum.
Andromeda laevo ex humero si quaerere perges,
Appositum poteris supra cognoscere Piscem.
E pedibus, natum summo Iove Persea vises,
7 Quos humeris retinet defixo corpore Perseus:

Quem summa ab regione Aquilonis flamina pulsant.
Hic dextram ad sedes intendit Cassiopeae,
Diversosque pedes vinctos talaribus aptis,
Pulverulentus uti de terra lapsu' repente
In coelum victor magnum sub culmine portat.
At, propter laevum genus, omni ex parte locatas
Parvas Vergilias tenui cum luce videbis.
Hae septem vulgo perhibentur more vetusto
Stellae; cernuntur vero sex undique parvae.
At non interiisse putari convenit unam:
Sed frustra temere a vulgo, ratione sine ulla,
Septem dicier, ut veteres statuere poetae,
Aeterno cunctas aevo qui nomine dignant,
Alcyone, Meropeque, Celaeno, Täygeteque,
Electra, Steropeque, simul sanctissima Maia.
Hae tenues parvo labentes lumine lucent:
At magnum nomen signi, clarumque vocatur,
Propterea quod et aestatis primordia clarat,
Et post hiberni praepandens temporis ortus,
Admonet, ut mandent mortales semina terris.
Inde Fides leviter posita et convexa videtur,
Mercurius [parvus] manibus quam dicitur olim
[Infirmis] fabricatus in alta sede locasse;
Quae genus ad laevum Nixi delapsa resedit,
Atque inter flexum genus, et caput Alitis, haesit.
L1[O] Namque est Ales avis, lato sub tegmine coeli
Quae volat, et serpens geminis secat aëra pennis.
Altera pars huic obscura est, et luminis expers:
Altera nec parvis nec claris lucibus ardet,
Sed mediocre iacit quatiens e corpore lumen.
Haec dextram Cephei dextro pede pellere palmam
Gestit: iam vero clinata est ungula vehemens
Fortis Equi, propter pennati corporis alam.
Ipse autem labens multis Equus ille tenctur
Piscibus: huic cervix dextra mulcetur Aquari.
Serius hac obitus terraï visit Equi vis,
Quam, gelidum valido de corpore frigus anhelans,
Corpore semifero magno Capricornus in orbe:
Quem cum perpetuo vestivit lumine Titan,
Brumali flectens contorquet tempore cursum.
Hoc cave te ponto studeas committere mense:
Nam non longinquum spatium labere diurnum:
Non hiberna cito volvetur curriculo nox:
Humida non sese vestris Aurora querelis
Ocyus ostendet, clati praenuntia solis:
At validis aequor pulsabit viribus Auster:
Tum fixum tremulo quatietur frigore corpus.
Sed tamen anni iam labuntur tempore toto,
Nec cui signorum cedunt, neque flamina vitant,
Nec metuunt canos minitanti murmure fluctus,

Cicero Aratea

Atque etiam supero, navi pelagoque vagatus,
Mense, Sagittipotens solis cum sustinet orbem.
Nam iam cum minus exiguo lux tempore praesto est,
Hoc signum veniens poterunt praenoscere nautae:
Iam prope praecipitante licebit visere nocte,
Ut sese ostendens emergit Scorpius alte,
Posteriore trahens flexum vi corporis arcum:
Iam supra cernes Arcti caput esse minoris,
Et magis erectum ad summum versarier orbem.
Tum sese Orion toto iam corpore condit
Extrema prope nocte, et Cepheus conditur ante,
Lumborum tenus, a [primi] depulsus ad undas.
Hic, missore vacans, fulgens iacet una Sagitta,
Quam propter nitens penna convolvitur Ales:
Et clinata magis paulo est Aquilonis ad auras.
At propter se Aquila ardenti cum corpore portat,
Igniferum mulcens tremebundis aethera pennis,
Non [nimis] ingenti cum corpore; sed grave moestis
Ostendit nautis, perturbans aequora, signum.
Tum magni curvus Capricorni corpora propter
Delphinus iacet, haud nimio lustratu' nitore,
Praeter quadruplices stellas in fronte locatas,
Quas intervallum binas disterminat unum.
Caetera pars latet, ac tenui cum lumine serpit.
Illae, quae fulgent luces ex ore corusco,
Sunt inter partes gelidas Aquiloni' locatae,
Atque inter spatium et laeti vestigia solis.
At pars inferior Delphini fusca videtur
Inter solis iter, simul inter flamina venti,
Viribus erumpit qua summi spiritus Austri.
Exinde Orion, obliquo corpore nitens,
Inferiora tenet truculenti corpora Tauri:
Quem qui, suspiciens in coelum nocte serena,
Late dispersum non viderit, haud ita vero
Cetera se speret cognoscere signa potesse.
Namque pedes subter rutilo cum lumine claret
Fervidus ille Canis, stellarum luce refulgens.
Hunc tegit obscurus subter praecordia venter:
Nec toto spirans rabido de cerpore flammam,
Aestiferos validis erumpit flatibus ignes:
Totus ab ore micans iacitur mortalibus ardor.
Hic ubi se, pariter cum sole, in culmina coeli
Extulit, haud patitur foliorum tegmine frustra
Suspensos animos arbusta ornata tenere:
Nam, quorum stirpes tellus amplexa prehendit,
Haec augens anima, vitali flamine mulcet:
At, quorum nequeunt radices findere terras,
Denudat foliis ramos, et cortice trunces.
Hunc propter, subterque pedes, quos diximus ante,
Orioni', iacet levipes Lepus. Hic fugit, ictus
Horrificos metuens rostri tremebundus acuti.

Notes

Notes

✦ row of last line

simile or **omen** **crux**

Consensus lines presented in order;
none reordered, removed or bracketed.

AS IF INTERLEAVED

language: Homeric Greek (~ iii BCE)
base text: Bekker (1820)
typeface: Kings Caslon by Dalton Maag

EPICPOEM.ORG 🇺🇸 200 lines 2.0

PRINT:
10 to **12**

As some way-faring Man, who wanders o'er
In Thought, a Length of Lands he trod before,
Sends forth his active Mind from Place to Place,
Joins Hill to Dale, and measures Space with Space:

END OF
ARATUS
PHAENOMENA

THEN CICERO

EPIC POEM .ORG
DIGITAL CLASSICS

THESE LINES HAVE CONVERGED TO TELL
A STORY THAT SATISFIES ME IN MY HEART,
WHERE ONLY THERE IT REALLY COUNTS.

δύνει δ' Ἱππείη κεφαλή, δύνει δὲ καὶ αὐχήν.
Aratus ἀντέλλει δ' Ὕδρη μὲν ἐπιπλέον ἄχρι παρ' αὐτόν
Phaen. Κρητῆρα. φθάμενος δὲ Κύων πόδας αἴνυται ἄλλους,
✦ ἕλκων ἐξόπιθεν πρύμνην πολυτειρέος Ἀργοῦς.
ἡ δὲ θέει γαίης ἰστὸν διχόωσα κατ' αὐτόν,
Παρθένος ἦμος ἅπασα περαιόθεν ἄρτι γένηται.
Οὐδ' ἂν ἐπερχόμεναι Χηλαὶ καὶ λεπτὰ φάουσαι
ἄφραστοι παρίοιεν, ἐπεὶ μέγα σῆμα Βοώτης
ἀθρόος ἀντέλλει βεβολημένος Ἀρκτούροιο.
Ἀργὼ δ' αὖ μάλα πᾶσα μετήορος ἵσταται ἤδη·
ἀλλ Ὕδρη (κέχυται γὰρ ἐν οὐρανῶι ἤλιθα πολλή)
οὐρῆς ἂν δεύοιτο. μόνην δ' ἐπὶ Χηλαὶ ἄγουσιν
[δεινὸν ἐφεστηῶτ' Ὀφιούχεα· τοῦ μὲν ἔπειτα]
δεξιτερὴν κνήμην, αὐτῆς ἐπιγουνίδος ἄχρις,
αἰεὶ γνύξ, αἰεὶ δὲ Λύρηι παραπεπτηῶτος,
ὅντινα τοῦτον ἄϊστον ὑπουρανίων εἰδώλων,
ἀμφότερον δύνοντα καὶ ἐξ ἑτέρης ἀνιόντα
πολλάκις αὐτονυχὶ θηεύμεθα. τοῦ μὲν ἄρ' οἴη
κνήμη σὺν Χηλῇσι φαείνεται ἀμφοτέρησιν·
αὐτὸς δ' ἐς κεφαλὴν ἔτι που τετραμμένος ἄλληι
Σκορπίον ἀντέλλοντα μένει καὶ ῥύτορα Τύξου·
οἱ γάρ μιν φορέουσιν, ὁ μὲν μέσον ἄλλα τε πάντα,
χεῖρα δέ οἱ σκαιὴν κεφαλήν θ' ἅμα Τόξον ἀγινεῖ.
ἀλλ ὃ μὲν ὣς τρίχα πάντα καταμελεϊστὶ φορεῖται·
ἥμισυ δὲ Στεφάνοιο καὶ αὐτὴν ἔσχατον οὐρήν
L2[O] Κενταύρου φορέουσιν ἀνερχόμεναι ἔτι Χηλαί.
𝔹 τῆμος ἀποιχομένην κεφαλὴν μεταδύεται Ἵππος,
καὶ πρατέρου Ὄρνιθος ἐφέλκεται ἔσχατος οὐρή.
δύνει δ' Ἀνδρομέδης κεφαλή· τὸ δέ οἱ μέγα δεῖμα
Κήτεος ἠερόεις ἐπάγει νότος· ἀντία δ' αὐτός
Κηφεὺς ἐκ βορέω μεγάληι ἀνὰ χειρὶ κελεύει.
καὶ τὸ μὲν ἐς λοφιὴν τετραμμένον ἄχρι παρ' αὐτήν
δύνει, ἀτὰρ Κηφεὺς κεφαλῆι καὶ χειρὶ καὶ ὤμωι.
Καμπαὶ δ' ἂν Ποταμοῖο καὶ αὐτίκ' ἐπερχομένοιο
Σκορπίου ἐμπίπτοιεν ἐϋρρόου ὠκεανοῖο·
ὃς καὶ ἐπερχόμενος φοβέει μέγαν Ὠρίωνα.
Ἄρτεμις ἱλήκοι· προτέρων λόγος, οἵ μὲν ἔφαντο
ἑλκῆσαι πέπλοιο, Χίωι ὅτε θηρία πάντα
καρτερὸς Ὠρίων στιβαρῆι ἐπέκοπτε κορύνηι,
θήρης ἀρνύμενος κείνωι χάριν Οἰνοπίωνι.
ἡ δέ οἱ ἐξαυτῆς ἐπετείλατο θηρίον ἄλλο,
νήσου ἀναρρήξασα μέσας ἑκάτερθε κολώνας,
σκορπίον, ὅς ῥά μιν οὖτα καὶ ἔκτανε πολλὸν ἐόντα
πλειότερος προφανείς, ἐπεὶ Ἄρτεμιν ἤκαχεν αὐτήν.
τούνεκα δὴ καί φασι περαιόθεν ἐρχομένοιο
Σκορπίου Ὠρίωνα περὶ χθονὸς ἔσχατα φεύγειν.
οὐδὲ μὲν Ἀνδρομέδης καὶ Κήτεος ὅσσ' ἐλέλειπτο
κείνου ἔτ' ἀντέλλοντος ἀπευθέες, ἀλλ ἄρα καὶ τοί
πασσυδίηι φεύγουσιν· ὁ δὲ ζώνηι τότε Κηφεύς
γαῖαν ἐπιξύει, τὰ μὲν ἐς κεφαλὴν μάλα πάντα
βάπτων ὠκεανοῖο, τὰ δ' οὐ θέμις, ἀλλὰ τά γ' αὐταί
Ἄρκτοι κωλύουσι, πόδας καὶ γοῦνα καὶ ἰξύν.
ἡ δὲ καὶ αὐτὴ παιδὸς ἐπείγεται εἰδώλοιο
δειλὴ Κασσιέπεια· τὰ δ' οὐκέτι οἱ κατὰ κόσμον
φαίνεται ἐκ δίφροιο, πόδες καὶ γούναθ' ὕπερθεν,
ἀλλ' ἥ γ' ἐς κεφαλὴν ἴση δύετ' ἀρνευτῆρι
μειρομένη γονάτων, ἐπεὶ οὐκ ἄρ' ἔμελλεν ἐκείνη
Δωρίδι καὶ Πανόπηι μεγάλων ἄτερ ἰσώσασθαι.
ἡ μὲν ἄρ' εἰς ἑτέρην φέρεται· τὰ δὲ νειόθεν ἄλλα
οὐρανὸς ἀντιφέρει, Στεφάνοιό τε δεύτερα κύκλα
Ὕδρης τ' ἐσχατιήν· φορέει τ' ἔπι Κενταύροιο
σῶμά τε καὶ κεφαλήν, καὶ Θηρίον ὅ ῥ' ἐνὶ χειρί
δεξιτερῆι Κένταυρος ἔχει. τοὶ δ' αὖθι μένουσιν
Τόξον ἐπερχόμενον πρότεροι πόδες ἱππότα φηρός.
Τόξωι καὶ σπείρη Ὄφιος καὶ σῶμ' Ὀφιούχου
ἀντέλλει ἐπιόντι· καρήατα δ' αὐτὸς ἀγινεῖ
Σκορπίος ἀντέλλων, ἀνάγει δ' αὐτὰς Ὀφιούχου
χεῖρας καὶ προτέρην Ὄφιος πολυτειρέα ἀγήν.
Τοῦ γε μὲν Ἐγγόνασιν (περὶ γὰρ τετραμμένος αἰεί
ἀντέλλει) τότε μὲν περάτης ἐξέρχεται ἄλλα,
γυῖά τε καὶ ζώνη καὶ στήθεα πάντα καὶ ὦμος
δεξιτερῆι σὺν χειρί. κάρη δ' ἑτέρης μετὰ χειρός
τόξωι ἀνέρχονται καὶ Τοξότηι ἀντέλλοντι.
σὺν τοῖς Ἑρμαίη τε Λύρη καὶ στήθεος ἄχρις
Κηφεὺς ἠώιον παρελαύνεται ὠχεανοῖο,
ἦμος καὶ μεγάλοιο Κυνὸς πᾶσαι ἀμαρυγαί L1[I]
δύνουσιν, καὶ πάντα κατέρχεται Ὠρίωνος, 𝔹
πάντα γε μὴν ἀτέλεστα διωκομένοιο Λαγωοῦ.
ἀλλ' οὐχ Ἡνιόχωι Ἔριφοι οὐδ' Ὠλενίη Αἴξ
εὐθὺς ἀπέρχονται· τὰ δέ οἱ μεγάλην ἀνὰ χεῖρα
λάμπονται, καί οἱ μελέων διακέκριται ἄλλων
κινῆσαι χειμῶνας, ὅτ' ἠελίωι συνίωσιν.
Ἀλλὰ τὰ μέν, κεφαλήν τε καὶ ἄλλην χεῖρα καὶ ἰξύν,
Αἰγόκερως ἀνιὼν κατάγει· τὰ δὲ νείατα πάντα
αὐτῶι Τοξευτῆρε κατέρχεται. οὐδέ τι Περσεύς,
οὐδέ τι ἄκρα κόρυμβα μένει πολυτειρέος Ἀργοῦς,
ἀλλ ἤτοι Περσεὺς μὲν ἄτερ γουνός τε ποδός τε
δεξιτεροῦ δύεται, πρύμνης δ' ὅσον ἐς περιαγήν·
αὐτὴ δ' Αἰγοκερῆϊ κατέρχεται ἀντέλλοντι,
ἦμος καὶ Προκύων δύεται, τὰ δ' ἀνέρχεται ἄλλα,
Ὄρνις τ Αἰητός τε, τά τὲ πτερόεντος Οϊστοῦ
τείρεα, καὶ νοτίοιο Θυτηρίου ἱερὸς ἕδρη.
Ἵππος δ' Ὑδροχόοιο νέον περιτελλομένοιο
ποσσί τε καὶ κεφαλῆι ἀνελίσσεται· ἀντία δ' Ἵππου
ἐξ οὐρῆς Κένταυρον ἐφέλκεται ἀστερίη νύξ.
ἀλλ' οὔ οἱ δύναται κεφαλὴν οὐδ' εὐρέας ὤμους
αὐτῶι σὺν θώρηκι χαδεῖν. ἀλλ αἴθοπος Ὕδρης Aratus
αὐχενίην κατάγει σπείρην καὶ πάντα μέτωπα. Phaen.
ἡ δὲ καὶ ἐξόπιθεν πολλὴ μένει· ἀλλ' ἄρα καὶ τήν
αὐτῶι Κενταύρωι, ὁπότ' Ἰχθύες ἀντέλλωσιν,

Aratus Phaen.

ἀθρόον ἐμφέρεται. ὁ δ' ἐπὶ Ἰχθύσιν ἔρχεται Ἰχθύς
αὐτῶι κυανέωι ὑποκείμενος Αἰγοκερῆϊ·
οἱ μὲν ἄδην, ὀλίγον δὲ δυωδεκάδα μένει ἄλλην.
οὕτω καὶ μογεραὶ χεῖρες καὶ γοῦνα καὶ ὦμοι
Ἀνδρομέδης δίχα πάντα, τὰ μὲν πάρος ἄλλα δ' ὀπίσσω
τείνεται, ὠκεανοῖο νέον ὁπότε προγένωνται
Ἰχθύες ἀμφότεροι. τὰ μέν οἱ κατὰ δεξιὰ χειρὸς
αὐτοὶ ἐφέλκονται, τὰ δ' ἀριστερὰ νειόθεν ἕλκει
Κριὸς ἀνερχόμενος. τοῦ καὶ περιτελλομένοιο
ἑσπερόθεν κεν ἴδοιο Θυτήριον, αὐτὰρ ἐν ἄλληι
Περσέος ἀντέλλοντος ὅσον κεφαλήν τε καὶ ὤμους·
αὐτὴ δὲ ζώνη καί κ' ἀμφήριστα πέλοιτο
ἢ Κριῶι λήγοντι φαείνεται ἢ ἐπὶ Ταύρωι,
σὺν τῶι πασσυδίην ἀνελίσσεται. οὐδ' ὅ γε Ταύρου
λείπεται ἀντέλλοντος, ἐπεὶ μάλα οἱ συναρηρὼς
Ἡνίοχος φέρεται μοίρηι γε μὲν οὐκ ἐπὶ ταύτηι
ἀθρόος ἀντέλλει, Δίδυμοι δέ μιν οὖλον ἄγουσιν.
ἀλλ' Ἔριφοι λαιοῦ τε θέναρ ποδὸς Αἰγὶ σὺν αὐτῆι.
Ταύρωι συμφορέονται, ὅτε λοφιή τε καὶ οὐρὴ
Κήτεος αἰθερίοιο περαιόθεν ἀντέλλωσιν.
δύνει δ' Ἀρκτοφύλαξ ἤδη πρώτηι τότε μοίρηι
τάων, αἳ πίσυρές μιν ἄτερ χειρὸς κατάγουσιν
λαιῆς· ἡ δ' αὐτῶι μεγάληι ὑποτέλλεται Ἄρκτωι.
ἀμφότεροι δὲ πόδες καταδυομένου Ὀφιούχου,
μέσφ' αὐτῶν γονάτων, Διδύμοις ἔπι σῆμα τετύχθω
ἐξ ἑτέρης ἀνιοῦσι. τότ' οὐκέτι Κήτεος οὐδέν
ἕλκεται ἀμφοτέρωθεν, ὅλον δέ μιν ὄψεαι ἤδη.
ἤδη καὶ Ποταμοῦ πρώτην ἁλὸς ἐξανιοῦσαν
ἀγὴν ἐν καθαρῶι πελάγει σκέψαιτό κε ναύτης,
αὐτὸν ἐπ' Ὠρίωνα μένων, εἴ οἵ ποθι σῆμα
ἢ νυκτὸς μέτρων ἠὲ πλόου ἀγγείλειεν·
πάντηι γὰρ τά γε πολλὰ θεοὶ ἄνδρεσσι λέγουσιν.

Cicero Aratea

E quibus hunc subter possis cognoscere fultum.
Iam coeli mediam partem terit, ut prius illae
Chelae, cum pectus quod cernitur Orionis.
Et prope conspicies parvum sub pectore claro
Andromedae signum, Deltoton dicere Graii
Quod soliti, simili quia forma litera claret:
Huic spatio ductum simili latus exstat utrumque:
At non tertia pars lateris: namque est minor illis;
Sed stellis longe densis praeclara relucet.
Inferior paulo est Aries, et flamen ad Austri
Inclinatior; atque etiam vehementius illo
Pisces, quorum alter paulo praelabitur ante,
Et magis horrisonis Aquilonis tangitur alis.
Atque horum e caudis duplices velut esse catenae
Dicuntur: sua diversae per lumina serpunt:
Atque una tandem in stella communiter haerent,
Quam veteres soliti coelestem dicere Nodum.
Andromeda laevo ex humero si quaerere perges,
Appositum poteris supra cognoscere **Piscem**.
E pedibus, natum summo Iove Persea vises,
Quos humeris retinet defixo corpore Perseus:
Quem summa ab regione Aquilonis flamina pulsant.
Hic dextram ad sedes intendit Cassiopeae,
Diversosque pedes vinctos talaribus aptis,
Pulverulentus uti de terra lapsu' repente
In coelum victor magnum sub culmine portat.
At, propter laevum genus, omni ex parte locatas
Parvas Vergilias tenui cum luce videbis.
Hae septem vulgo perhibentur more vetusto
Stellae; cernuntur vero sex undique parvae.
At non interiisse putari convenit unam:
Sed frustra temere a vulgo, ratione sine ulla,
Septem dicier, ut veteres statuere poetae,
Aeterno cunctas aevo qui nomine dignant,
Alcyone, Meropeque, Celaeno, Täygeteque,
Electra, Steropeque, simul sanctissima Maia.
Hae tenues parvo labentes lumine lucent:
At magnum nomen signi, clarumque vocatur,
Propterea quod et aestatis primordia clarat,
Et post hiberni praepandens temporis ortus,
Admonet, ut mandent mortales semina terris.
Inde Fides leviter posita et convexa videtur,
Mercurius [parvus] manibus quam dicitur olim
[Infirmis] fabricatus in alta sede locasse;
Quae genus ad laevum Nixi delapsa resedit,
Atque inter flexum genus, et caput Alitis, haesit.
Namque est Ales avis, lato sub tegmine coeli
Quae volat, et serpens geminis secat aëra pennis.
Altera pars huic obscura est, et luminis expers:
Altera nec parvis nec claris lucibus ardet,
Sed mediocre iacit quatiens e corpore lumen.
Haec dextram Cephei dextro pede pellere palmam
Gestit: iam vero clinata est ungula vehemens
Fortis Equi, propter pennati corporis alam.
Ipse autem labens multis Equus ille tenctur
Piscibus: huic cervix dextra mulcetur Aquari.
Serius hac obitus terraï visit Equi vis,
Quam, gelidum valido de corpore frigus anhelans,
Corpore semifero magno Capricornus in orbe:
Quem cum perpetuo vestivit lumine Titan,
Brumali flectens contorquet tempore cursum.
Hoc cave te ponto studeas committere mense:
Nam non longinquum spatium labere diurnum:
Non hiberna cito volvetur curriculo nox:
Humida non sese vestris Aurora querelis
Ocyus ostendet, clati praenuntia solis:
At validis aequor pulsabit viribus Auster:
Tum fixum tremulo quatietur frigore corpus.
Sed tamen anni iam labuntur tempore toto,

Notes

Notes

✦ row of last line

simile or **omen** **crux**

Consensus lines presented in order;
none reordered, removed or bracketed.

AS IF INTERLEAVED

language: Homeric Greek (~ iii BCE)
base text: Bekker (1820)
typeface: Kings Caslon by Dalton Maag

This **UNRESTRICTED INTERLEAVABLE LAYOUT** of this **PUBLIC DOMAIN TEXT** is available for free at ARCHIVE.ORG (LINK).

EPICPOEM.ORG 🇺🇸 200 lines 2.0

PRINT:
14 to **16**

As some way-faring Man, who wanders o'er
In Thought, a Length of Lands he trod before,
Sends forth his active Mind from Place to Place,
Joins Hill to Dale, and measures Space with Space:

END OF
ARATUS
PHAENOMENA & DIOSEMEIA

THEN CICERO

EPIC POEM .ORG

DIGITAL CLASSICS

THESE LINES HAVE CONVERGED TO TELL
A STORY THAT SATISFIES ME IN MY HEART,
WHERE ONLY THERE IT REALLY COUNTS.

Aratus Dios.

οὕτω γὰρ μογεροὶ καὶ ἀλήμονες ἄλλοθεν ἄλλοι
ζώομεν ἄνθρωποι. τὰ δὲ πὰρ ποσὶ πάντες ἑτοῖμοι
σήματ' ἐπιγνῶναι καὶ ἐσαυτίκα ποιήσασθαι.
Ἀρνάσι μὲν χειμῶνας ἐτεκμήραντο νομῆες,
ἐς νομὸν ὁππότε μᾶλλον ἐπειγόμενοι τροχόωσιν,
ἄλληι δ' ἐξ ἀγέλης κριοί, ἄλληι δὲ καὶ ἀμνοί
εἰνόδιοι παίζωσιν ἐρειδόμενοι κεράεσσιν·
ἢ ὁπότ' ἄλλοθεν ἄλλοι ἀναπλήσσωσι πόδεσσιν
τέτρασιν οἱ κοῦφοι, κεραοί γε μὲν ἀμφοτέροισιν·
ἢ καὶ ὅτ' ἐξ ἀγέλης ἀεκούσια κινήσωσιν
δείελον εἰσελάοντες ὅμως, τὰ δὲ πάντοθι ποίης
δάκνωσιν πυκινῆισι κελευόμενα λιθάκεσσιν.
ἐκ δὲ βοῶν ἐπύθοντ' ἀρόται καὶ βουκόλοι ἄνδρες
κινυμένου χειμῶνος, ἐπεὶ βόες ὁππότε χηλάς
γλώσσηι ὑπωμαίοιο ποδὸς περιλιχμήσωνται
ἢ κοίτωι πλευρὰς ἐπὶ δεξιτερὰς τανύσωνται,
ἀμβολίην ἀρότοιο γέρων ἐπιέλπετ' ἀροτρεύς.
οὐδ' ὅτε μυχηθμοῖο περίπλειοι ἀγέρωνται
ἐρχόμεναι σταθμόνδε βόες. βουλύσιον ὥρην
σκυθραὶ λειμῶνος πόριες καὶ βουβοσίοιο,
αὐτίκα τεκμαίρονται ἀχείμεροι ἐμπλήσεσθαι.
οὐδ' αἶγες πρίνοιο περισπεύδουσαι ἀκάνθαις
εὔδιοι, οὐδὲ σύες φορυτῶι ἐπιμαργαίνουσαι.
Καὶ λύκος ὁππότε μακρὰ μονόλυκος ὠρύηται,
ἢ ὅτ' ἀροτρήων ὀλίγον πεφυλαγμένος ἀνδρῶν
L1[O] ἔργα κατέρχηται, σκέπαος χατέοντι ἐοικώς,
© ἐγγύθεν ἀνθρώπων, ἵνα οἱ λέχος αὐτόθεν εἴη,
τρὶς περιτελλομένης ἠοῦς χειμῶνα δοκεύειν.
οὕτω καὶ προτέροις ἐπὶ σήμασι τεκμήραιο
ἐσσομένων ἀνέμων ἢ χείματος ἢ ὑετοῖο,
αὐτὴν ἢ μετὰ τὴν ἢ καὶ τριτάτην ἔτ' ἐς ἠῶ.
Ἀλλὰ γὰρ οὐδὲ μύες τετριγότες εἴ ποτε μᾶλλον
εὔδιοι ἐσκίρτησαν ἐοικότες ὀρχηθμοῖσιν,
ἄσκεπτοι ἐγένοντο παλαιοτέροις ἀνθρώποις,
οὐδὲ κύνες· καὶ γάρ τε κύων ὠρύξατο ποσσίν
ἀμφοτέροις χειμῶνος ἐπερχομένοιο δοκεύων.
[καὶ μὴν ἐξ ὕδατος καὶ καρκίνος ὤιχετο χέρσον
χειμῶνος μέλλοντος ἐπαΐσσεσθαι ὁδοῖο.
καὶ μύες ἡμέριοι ποσσὶ στιβάδα στρωφῶντες
κοίτης ἱμείρονται, ὅτ' ὄμβρου σήματα φαίνοι·
κἀκεῖνοι χειμῶνα μύες τότε μαντεύονται]
Τῶν μηδὲν κατόνοσσο· καλὸν δ' ἐπὶ σήματι σῆμα
σκέπτεσθαι· μᾶλλον δὲ δυοῖν εἰς ταὐτὸν ἰόντων
ἐλπωρὴ τελέθει· τριτάτωι δέ κε θαρσήσειας.
αἰεὶ δ' ἂν παριόντος ἀριθμοίης ἐνιαυτοῦ
σήματα, συμβάλλων εἴ που καὶ ἐπ' ἀστέρι τοίη
ἠὼς ἀντέλλοντι φαείνεται ἢ κατιόντι,
ὁπποίην καὶ σῆμα λέγει. μάλα δ' ἄρκιον εἴη
φράζεσθαι φθίνοντος ἐπερχομένοιό τε μηνός
τετράδας ἀμφοτέρας· αἱ γάρ τ' ἄμυδις συνιόντων
μηνῶν πεῖρατ' ἔχουσιν, ὅτε σφαλερώτερος αἰθήρ
ὀκτὼ νυξὶ πέλει χήτει χαροποῖο σελήνης.
τῶν ἄμυδις πάντων ἐσκεμμένος εἰς ἐνιαυτόν
οὐδέποτε σχεδίως κεν ἐπ' αἰθέρι τεκμήραιο.

Cicero Aratea

E quibus hunc subter possis cognoscere fultum.
Iam coeli mediam partem terit, ut prius illae
Chelae, cum pectus quod cernitur Orionis.
Et prope conspicies parvum sub pectore claro
Andromedae signum, Deltoton dicere Graii
Quod soliti, simili quia forma litera claret:
Huic spatio ductum simili latus exstat utrumque:
At non tertia pars lateris: namque est minor illis;
Sed stellis longe densis praeclara relucet.
Inferior paulo est Aries, et flamen ad Austri
Inclinatior; atque etiam vehementius illo
Pisces, quorum alter paulo praelabitur ante,
Et magis horrisonis Aquilonis tangitur alis.
Atque horum e caudis duplices velut esse catenae
Dicuntur: sua diversae per lumina serpunt:
Atque una tandem in stella communiter haerent,
Quam veteres soliti coelestem dicere Nodum.
Andromeda laevo ex humero si quaerere perges,
Appositum poteris supra cognoscere Piscem.
E pedibus, natum summo Iove Persea vises,
Quos humeris retinet defixo corpore Perseus:
Quem summa ab regione Aquilonis flamina pulsant.
Hic dextram ad sedes intendit Cassiopeae,
Diversosque pedes vinctos talaribus aptis,
Pulverulentus uti de terra lapsu' repente
In coelum victor magnum sub culmine portat.
At, propter laevum genus, omni ex parte locatas
Parvas Vergilias tenui cum luce videbis.
Hae septem vulgo perhibentur more vetusto
Stellae; cernuntur vero sex undique parvae.
At non interiisse putari convenit unam:
Sed frustra temere a vulgo, ratione sine ulla,
Septem dicier, ut veteres statuere poetae,
Aeterno cunctas aevo qui nomine dignant,
Alcyone, Meropeque, Celaeno, Täygeteque,
Electra, Steropeque, simul sanctissima Maia.
Hae tenues parvo labentes lumine lucent:
At magnum nomen signi, clarumque vocatur,
Propterea quod et aestatis primordia clarat,
Et post hiberni praepandens temporis ortus,
Admonet, ut mandent mortales semina terris.
Inde Fides leviter posita et convexa videtur,
Mercurius [parvus] manibus quam dicitur olim
[Infirmis] fabricatus in alta sede locasse;
Quae genus ad laevum Nixi delapsa resedit,
Atque inter flexum genus, et caput Alitis, haesit.

Namque est Ales avis, lato sub tegmine coeli
Quae volat, et serpens geminis secat aëra pennis.
Altera pars huic obscura est, et luminis expers:
Altera nec parvis nec claris lucibus ardet,
Sed mediocre iacit quatiens e corpore lumen.
Haec dextram Cephei dextro pede pellere palmam
Gestit: iam vero clinata est ungula vehemens
Fortis Equi, propter pennati corporis alam.
Ipse autem labens multis Equus ille tenctur
Piscibus: huic cervix dextra mulcetur Aquari.
Serius hac obitus terraï visit Equi vis,
Quam, gelidum valido de corpore frigus anhelans,
Corpore semifero magno Capricornus in orbe:
Quem cum perpetuo vestivit lumine Titan,
Brumali flectens contorquet tempore cursum.
Hoc cave te ponto studeas committere mense:
Nam non longinquum spatium labere diurnum:
Non hiberna cito volvetur curriculo nox:
Humida non sese vestris Aurora querelis
Ocyus ostendet, clati praenuntia solis:
At validis aequor pulsabit viribus Auster:
Tum fixum tremulo quatietur frigore corpus.
Sed tamen anni iam labuntur tempore toto,
Nec cui signorum cedunt, neque flamina vitant,
Nec metuunt canos minitanti murmure fluctus,
Atque etiam supero, navi pelagoque vagatus,
Mense, Sagittipotens solis cum sustinet orbem.
Nam iam cum minus exiguo lux tempore praesto est,
Hoc signum veniens poterunt praenoscere nautae:
Iam prope praecipitante licebit visere nocte,
Ut sese ostendens emergit Scorpius alte,
Posteriore trahens flexum vi corporis arcum:
Iam supra cernes Arcti caput esse minoris,
Et magis erectum ad summum versarier orbem.
Tum sese Orion toto iam corpore condit
Extrema prope nocte, et Cepheus conditur ante,
Lumborum tenus, a [primi] depulsus ad undas.
Hic, missore vacans, fulgens iacet una Sagitta,
Quam propter nitens penna convolvitur Ales:
Et clinata magis paulo est Aquilonis ad auras.
At propter se Aquila ardenti cum corpore portat,
Igniferum mulcens tremebundis aethera pennis,
Non [nimis] ingenti cum corpore; sed grave moestis
Ostendit nautis, perturbans aequora, signum.
Tum magni curvus Capricorni corpora propter
Delphinus iacet, haud nimio lustratu' nitore,
Praeter quadruplices stellas in fronte locatas,
Quas intervallum binas disterminat unum.
Caetera pars latet, ac tenui cum lumine serpit.
Illae, quae fulgent luces ex ore corusco,

Cicero Aratea

Sunt inter partes gelidas Aquiloni' locatae,
Atque inter spatium et laeti vestigia solis.
At pars inferior Delphini fusca videtur
Inter solis iter, simul inter flamina venti,
Viribus erumpit qua summi spiritus Austri.
Exinde Orion, obliquo corpore nitens,
Inferiora tenet truculenti corpora Tauri:
Quem qui, suspiciens in coelum nocte serena,
Late dispersum non viderit, haud ita vero
Cetera se speret cognoscere signa potesse.
Namque pedes subter rutilo cum lumine claret
Fervidus ille Canis, stellarum luce refulgens.
Hunc tegit obscurus subter praecordia venter:
Nec toto spirans rabido de cerpore flammam,
Aestiferos validis erumpit flatibus ignes:
Totus ab ore micans iacitur mortalibus ardor.
Hic ubi se, pariter cum sole, in culmina coeli
Extulit, haud patitur foliorum tegmine frustra
Suspensos animos arbusta ornata tenere:
Nam, quorum stirpes tellus amplexa prehendit,
Haec augens anima, vitali flamine mulcet:
At, quorum nequeunt radices findere terras,
Denudat foliis ramos, et cortice trunces.
Hunc propter, subterque pedes, quos diximus ante,
Orioni', iacet levipes Lepus. Hic fugit, ictus
Horrificos metuens rostri tremebundus acuti.
Nam Canis infesto sequitur vestigia cursu,
Praecipitantem agitans, orientem denique paulum,
Curriculum nunquam defesso corpore sedans.
At Canis ad caudam serpens praelabitur Argo,
Conversam prae se portans cum lumine puppim:
Non, aliae naves ut in alto ponere proras
Ante solent, rostro Neptunia prata secantes,
Sed conversa retro coeli se per loca portat:
Sicut, cum coeptant tutos contingere portus,
Obvertunt navem magno cum pordere nautae,
Adversamque trahunt optata ad litora puppim:
Sic conversa, vetus super aethera vertitur Argo,
Atque usque a prora ad celsum sine lumine malum,
A malo ad puppim clara cum luce videtur.
Inde gubernaclum, disperso lumine fulgens,
Clari posteriora Canis vestigia condit.
Exin semotam procul, in tutoque locatam,
Andromedam tamen explorans fera querere Pistrix
Pergit, et usque sitam validas Aquilonis ad auras
Coerula vestigat finita in partibus Austri.
Hanc Aries tegit, et squamoso corpore Pisces,
Fluminis illustris tangentem corpore ripas.
Namque etiam Eridanum cernes in parte locatum
Coeli, funestum magnis cum viribus amnem,
Quem lacrymis moestae Phaëthontis saepe sorores